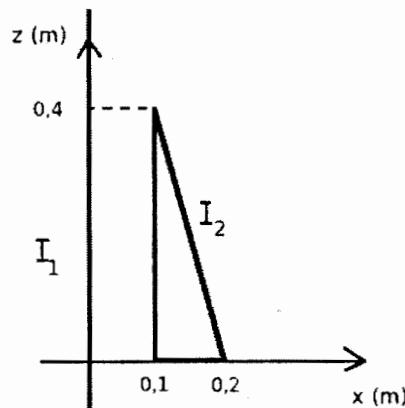

1. a) Määritä kahden samansuuntaisen laajan johdelevyn (levykondensaattori) välissä olevan sähkökentän $\vec{E}$ lauseke (levyissä varaukset $\pm Q$).
 b) Edellä mainittujen levyjen pinta-ala on 0.1 m^2 ja ne ovat 5 cm päissä toisistaan. Mikä on kondensaattorin energia, jos levyissä oleva varaus on $1 \mu\text{C}$ (levyissä vastakkaismerkkiset varaukset)?
2. Määritä kahden samankeskisen onton johdepallon kapasitanssi C . Sisemmän pallon säde on a ja ulomman b .
3. a) Osoita, että sähkökentän $\vec{E}$ pinnan suuntainen komponentti on jatkuva kahden eri eristemateriaalin rajapinnalla (suhteelliset permittiivisyydet ϵ_1 ja ϵ_2)
 b) Osoita, että magneettikentän $\vec{B}$ kohtisuora komponentti on jatkuva kahden eri materiaalin rajapinnalla (suhteelliset permeabiliteetit μ_1 ja μ_2).
 c) Selitä skin-efekti ja esitä esimerkki sen aiheuttamasta käytännön ongelmasta.
4. Kahden johtimen systeemissä johdin 1 on z-akselilla ja johdin 2 muodostaa suljetun silmukan, jota rajoittavat suorat $x=0,1 \text{ m}$, $z=0,0 \text{ m}$ ja $z=0,4 \text{ m}-4(x-0,1 \text{ m})$ (ks. kuva). Laske johtimien välinen keskinäisinduktanssi.

5. Laserin keskimääräinen valoteho on 100 mW . Jos intensiteetti on tasaisesti jakautunut ja pyöreän valokeilan halkaisija on 0.5 mm kuinka suuret ovat E - ja B -kenttien amplitudit?
6. Esitä Maxwellin yhtälöt differentiaalimuodossa ja selitä yhtälöiden fysikaalinen merkitys.

Fundamental Physical Constants — Frequently used constants

Quantity	Symbol	Value	Unit	Relative std. uncert. u_r
speed of light in vacuum	c, c_0	299 792 458	m s^{-1}	(exact)
magnetic constant	μ_0	$4\pi \times 10^{-7}$ $= 12.566 370 614... \times 10^{-7}$	N A^{-2}	
electric constant $1/\mu_0 c^2$	ϵ_0	$8.854 187 817... \times 10^{-12}$	F m^{-1}	(exact)
Newtonian constant of gravitation	G	$6.673(10) \times 10^{-11}$	$\text{m}^3 \text{kg}^{-1} \text{s}^{-2}$	1.5×10^{-3}
Planck constant	h	$6.626 068 76(52) \times 10^{-34}$	J s	7.8×10^{-8}
$h/2\pi$	$\hbar$	$1.054 571 596(82) \times 10^{-34}$	J s	7.8×10^{-8}
elementary charge	e	$1.602 176 482(63) \times 10^{-19}$	C	3.9×10^{-8}
magnetic flux quantum $h/2e$	Φ_0	$2.067 833 636(81) \times 10^{-15}$	Wb	3.9×10^{-8}
conductance quantum $2e^2/h$	G_0	$7.748 091 696(28) \times 10^{-5}$	S	3.7×10^{-9}
electron mass	m_e	$9.109 381 88(72) \times 10^{-31}$	kg	7.9×10^{-8}
proton mass	m_p	$1.672 621 58(13) \times 10^{-27}$	kg	7.9×10^{-8}
proton-electron mass ratio	m_p/m_e	$1836.152 6675(39)$		2.1×10^{-9}
fine-structure constant $e^2/4\pi\epsilon_0\hbar c$	α	$7.297 352 533(27) \times 10^{-3}$		3.7×10^{-9}
inverse fine-structure constant	α^{-1}	$137.035 999 76(50)$		3.7×10^{-9}
Rydberg constant $\alpha^2 m_e c/2h$	R_∞	$10973 731.568 549(83)$	m^{-1}	7.6×10^{-12}
Avogadro constant	N_A, L	$6.022 141 99(47) \times 10^{23}$	mol^{-1}	7.9×10^{-8}
Faraday constant $N_A e$	F	$96 485.3415(39)$	C mol^{-1}	4.0×10^{-8}
molar gas constant	R	$8.314 472(15)$	$\text{J mol}^{-1} \text{K}^{-1}$	1.7×10^{-6}
Boltzmann constant R/N_A	k	$1.380 6503(24) \times 10^{-23}$	J K^{-1}	1.7×10^{-6}
Stefan-Boltzmann constant ($\pi^2/60$) $k^4/h^3 c^2$	σ	$5.670 400(40) \times 10^{-8}$	$\text{W m}^{-2} \text{K}^{-4}$	7.0×10^{-6}
Non-SI units accepted for use with the SI				
electron volt: $(e/C) J$	eV	$1.602 176 462(63) \times 10^{-19}$	J	3.9×10^{-8}
(unified) atomic mass unit $1 \text{ u} = m_u = \frac{1}{12} m(^{12}\text{C})$ $= 10^{-3} \text{ kg mol}^{-1}/N_A$	u	$1.660 538 73(13) \times 10^{-27}$	kg	7.9×10^{-8}

VECTOR IDENTITIES⁴

Notation: f, g , are scalars; A, B , etc., are vectors; T is a tensor; I is the unit dyad.

- (1) $A \cdot B \times C = A \times B \cdot C = B \cdot C \times A = B \times C \cdot A = C \cdot A \times B = C \times A \cdot B$
- (2) $A \times (B \times C) = (C \times B) \times A = (A \cdot C)B - (A \cdot B)C$
- (3) $A \times (B \times C) + B \times (C \times A) + C \times (A \times B) = 0$
- (4) $(A \times B) \cdot (C \times D) = (A \cdot C)(B \cdot D) - (A \cdot D)(B \cdot C)$
- (5) $(A \times B) \times (C \times D) = (A \times B \cdot D)C - (A \times B \cdot C)D$
- (6) $\nabla(fg) = \nabla(gf) = f\nabla g + g\nabla f$
- (7) $\nabla \cdot (fA) = f\nabla \cdot A + A \cdot \nabla f$
- (8) $\nabla \times (fA) = f\nabla \times A + \nabla f \times A$
- (9) $\nabla \cdot (A \times B) = B \cdot \nabla \times A - A \cdot \nabla \times B$
- (10) $\nabla \times (A \times B) = A(\nabla \cdot B) - B(\nabla \cdot A) + (B \cdot \nabla)A - (A \cdot \nabla)B$
- (11) $A \times (\nabla \times B) = (\nabla B) \cdot A - (A \cdot \nabla)B$
- (12) $\nabla(A \cdot B) = A \times (\nabla \times B) + B \times (\nabla \times A) + (A \cdot \nabla)B + (B \cdot \nabla)A$
- (13) $\nabla^2 f = \nabla \cdot \nabla f$
- (14) $\nabla^2 A = \nabla(\nabla \cdot A) - \nabla \times \nabla \times A$
- (15) $\nabla \times \nabla f = 0$
- (16) $\nabla \cdot \nabla \times A = 0$

If e_1, e_2, e_3 are orthonormal unit vectors, a second-order tensor T can be written in the dyadic form

$$(17) T = \sum_{i,j} T_{ij} e_i e_j$$

In cartesian coordinates the divergence of a tensor is a vector with components

$$(18) (\nabla \cdot T)_i = \sum_j (\partial T_{ji} / \partial x_j)$$

[This definition is required for consistency with Eq. (29)]. In general

$$(19) \nabla \cdot (AB) = (\nabla \cdot A)B + (A \cdot \nabla)B$$

$$(20) \nabla \cdot (fT) = \nabla f \cdot T + f \nabla \cdot T$$